

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 653 / 30 JAN 2020

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 1410 / 30 JAN 2020

Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,
Președintele Curții Constituționale,

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem, alăturat, sesizarea de neconstituționalitate a prevederilor Legii privind abrogarea unor prevederi referitoare la pensiile de serviciu și indemnizațiile pentru limită de vârstă, precum și pentru reglementarea unor măsuri în domeniul pensiilor ocupaționale (Pl-x nr. 292/2019).

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, 30 ianuarie 2020

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

**Avocatul Poporului formulează,
în termenul legal prevăzut de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, prezenta**

***Sesizare de neconstituționalitate
referitoare la prevederile Legii privind abrogarea unor prevederi referitoare la pensiile de serviciu și indemnizațiile pentru limită de vârstă, precum și pentru reglementarea unor măsuri în domeniul pensiilor ocupaționale (Pl-x nr. 292/2019)***

Legea privind abrogarea unor prevederi referitoare la pensiile de serviciu și indemnizațiile pentru limită de vârstă, precum și pentru reglementarea unor măsuri în domeniul pensiilor ocupaționale (Pl-x nr. 292/2019), respinsă de către Senat în data de 19 iunie 2019 și adoptată de Plenul Camerei Deputaților în data de 28 ianuarie 2020, nu răspunde unor exigențe care privesc constituționalitatea extrinsecă a legii, după cum urmează:

1. *Vicierea procesului legislativ de adoptare a legii prin nerespectarea art. 65 alin. (2) lit. j) din Legea fundamentală*

Din analiza conținutului normativ al legii adoptate în plenul Camerei Deputaților, constatăm că acesta operează modificări în privința statutului deputaților și senatorilor și a stabilirii indemnizației acestora, reglementând abrogarea art. 49 și art. 50 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată.

Art. 49 din Legea nr. 96/2006, republicată, stabilește dreptul deputaților și al senatorilor la indemnizația pentru limită de vârstă, și anume: condițiile acordării, cuantumul indemnizației și modalitatea de calcul, suspendarea și actualizarea acesteia, cumulul cu orice tip de pensie stabilită în sistemul public de pensii sau în alt sistem de pensii neintegrat sistemului public, precum și cu orice alte venituri realizate.

Potrivit art. 50 din Legea nr. 96/2006, republicată, nu beneficiază de indemnizația pentru limită de vârstă, prevăzută la art. 49, deputații și senatorii care au fost condamnați definitiv pentru comiterea, în calitate de deputat sau senator, a unei infracțiuni de corupție prevăzute la art. 289-291 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru infracțiunile prevăzute la art. 254-257 din Legea nr. 15/1968 privind Codul penal al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 16 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare.

Constatăm că prevederile art. 49 și ale art. 50 din Legea nr. 96/2006, republicată, reglementează, în esență, cu privire la drepturi patrimoniale ce decurg din statutul de parlamentar, respectiv **stabilirea indemnizației** pentru limită de vârstă, cuvenite deputaților și senatorilor. Or, **potrivit dispozițiilor art. 65 alin. (2) lit. j) din Constituție, stabilirea statutului deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora au loc în ședința comună a celor două Camere.**

În aplicarea prevederilor constituționale, a fost adoptat Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, republicat, care prevede la art. 13 pct. 10, **faptul că Senatul și Camera Deputaților se întrunesc în ședințe comune pentru stabilirea statutului deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora. Totodată, potrivit art. 14 din Regulament, convocarea Camerelor în ședință comună se face de președinții acestora, de comun acord.**

Față de cele menționate, constatăm că abrogarea dispozițiilor art. 49 și art. 50 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, în ședința separată a Camerei Deputaților și Senatului, contravine art. 65 alin. (2) lit. j) din Constituție. **Abrogarea unor texte dintr-o lege adoptată în ședința comună a celor două Camere, așa cum este Legea nr. 96/2006, republicată, nu poate avea loc în procesul legislativ desfășurat în ședințe separate ale Camerei Deputaților și Senatului.**

În ceea ce privește **convocarea în ședință comună**, din urmărirea procesului legislativ, constatăm că, deși **Camera Deputaților și Senatul au fost convocate în sesiune extraordinară în perioada 27 - 31 ianuarie 2020**, totuși, Propunerea legislativă privind eliminarea pensiilor de serviciu pentru deputați și senatori, judecători și procurori, personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor, polițiști, funcționari publici cu statut special, funcționari publici parlamentari, membrii corpului diplomatic și consular al României, membrii Curții Constituționale și a personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România (care a devenit Legea privind abrogarea unor prevederi referitoare la pensiile de serviciu și indemnizațiile pentru limită de vârstă, precum și pentru reglementarea unor măsuri în domeniul pensiilor ocupaționale) **a fost inclusă pe ordinea de zi a ședinței Camerei Deputaților, convocată de asemenea în sesiune extraordinară în perioada 20 – 31 ianuarie 2020**, eludând astfel prevederile constituționale ale art. 65 alin. (2) lit. j) și ale Regulamentului activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

2. Încălcarea principiului obligativității deciziilor Curții Constituționale reglementat de prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora *„Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”*.

Dezvoltând textul constituțional, Curtea Constituțională a stabilit pe cale jurisprudențială¹ că *„atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept și, în consecință, așa cum a statuat și în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 1.415 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009), atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul prezentei decizii”*.

De altfel, potrivit **Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995** privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta.

¹ Decizia Curții Constituționale nr. 873/2010

În consecință, așa cum a statuat instanța de contencios constituțional în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 414/2010 sau Decizia nr. 415/2010), atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul deciziilor sale.

„Totodată, întrucât nu poate fi separată de efectele de drept constituțional pe care aceasta le produce, decizia se prezintă ca un tot unitar sub aspectul naturii și efectelor sale juridice. În acest context, Curtea subliniază că deciziile simple (sau extreme) de admitere a sesizărilor de neconstituționalitate sau cele sub rezervă de interpretare constituie un izvor formal distinct al dreptului constituțional, preiau forța juridică a normelor constituționale pe care le interpretează și se adresează tuturor subiecților de drept. Prin urmare, deși are caracter jurisdicțional, art. 147 alin. (4) din Constituție conferă deciziei antereferite forța normelor constituționale, pe care nu o limitează la cazul dat, ci îi atribuie un caracter erga omnes, ceea ce înseamnă că ea trebuie respectată și aplicată de către toate subiectele de drept cărora li se adresează. De aceea, Curtea apreciază că, deși decizia sa nu se identifică cu norma/actul legislativ, efectele sale sunt similare acestuia, astfel că, prin intermediul acestora, decizia stabilește reguli de conduită ce se impun a fi urmate, drept care face parte din ordinea normativă a statului” (Decizia nr. 650/2018).

Din această perspectivă, propunerea legislativă supusă controlului de constituționalitate prezintă grave vicii de neconstituționalitate, din moment ce legiuitorul nu s-a supus obligației de a respecta deciziile Curții Constituționale, nesocotind nu doar considerentele unor decizii, ci chiar dispozitivul deciziilor pronunțate de instanța de contencios constituțional.

În ceea ce privește stabilirea și acordarea pensiilor speciale, în jurisprudența Curții Constituționale s-au cristalizat o serie de repere de natură constituțională de a căror respectare cumulativă legiuitorul este obligat să țină seama în procesul de legiferare, în virtutea principiului loialității constituționale, astfel:

- (i) pensiile speciale nu reprezintă un privilegiu;
- (ii) pensiile speciale sunt instituite în considerarea unui anumit statut al categoriei profesionale respective;
- (iii) necesitatea existenței unei rațiuni suficient de puternice care să justifice eliminarea pensiilor speciale pentru o serie de categorii profesionale;

(iv) interdicția eliminării pensiilor speciale pentru anumite categorii profesionale în considerarea statutului constituțional al respectivelor categorii profesionale.

Or, în ceea ce privește actul normativ criticat, legiuitorul nu a respectat aceste exigențe dezvoltate pe cale jurisprudențială de Curtea Constituțională, prin Deciziile nr. 871/2010, nr. 873/2010, nr. 77/2019, după cum vom demonstra în cele ce urmează:

Inexistența justificării motivate a măsurii eliminării indemnizațiilor/pensiilor în privința unor categorii profesionale avute în vedere de actul normativ (deputați și senatori; personalul de auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și personalul care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice; funcționarii publici parlamentari; membrii corpului diplomatic și consular al României; personalul aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă; auditorii externi; persoanele care au avut calitatea de șef al statului român; primarii, viceprimarii, președinții și vicepreședinții consiliilor județene), **cu consecința încălcării considerentelor Deciziilor nr. 871/2010 și nr. 873/2010.**

Anterior prezentei legi, Parlamentul a avut și alte încercări de a elimina pensiile de serviciu ale unor categorii profesionale, prilej cu care Curtea Constituțională, prin **Deciziile nr. 871/2010 și nr. 873/2010**, a stabilit că „**pensiile speciale, nefiind un privilegiu, ci fiind instituite de către legiuitor în considerarea unui anumit statut special al categoriei profesionale respective, pot fi eliminate doar dacă există o rațiune suficient de puternică spre a duce în final la diminuarea prestațiilor sociale ale statului sub forma pensiei**”.

Această motivație este întemeiată, din moment ce, în trecut, toate pensiile de serviciu, eliminate prin prezenta propunere legislativă, au fost justificate, în optica legiuitorului, de împrejurări deosebite ținând de **statutul, interdicțiile și incompatibilitățile stabilite chiar la nivel constituțional pentru unele categorii profesionale**, dar și de activitatea desfășurată.

Însă, în cazul de față, **rațiunea** pentru care legiuitorul a înțeles să renunțe la pensiile de serviciu pentru aceleași categorii profesionale, pentru care anterior era justificată acordarea, **nu a fost în mod riguros fundamentată, ci apare ca fiind arbitrară**. În realitate, propunerea legislativă a fost motivată, după cum rezultă din *Expunerea de motive*, în această manieră: „lipsa unor prevederi clare, obiective și transparente de stabilire a categoriilor profesionale ce ar putea să beneficieze de pensii de serviciu, precum și lipsa unei limitări a cuantumului pensiilor de serviciu a transformat acest sistem

de pensii de serviciu într-una dintre cele mai mari probleme ale României". De asemenea, s-a susținut că „anomaliile generate de existența pensiilor de serviciu sunt de ordin social și financiar și influențează negativ societatea românească”, iar „în rândul majorității populației, există un sentiment de dezaprobare, nemulțumire și frustrare față de acest sistem de pensii de serviciu”.

În plus, după cum a remarcat și **Consiliul Legislativ în avizul său negativ**, din martie 2019, în redactarea actului normativ nu se „folosește un limbaj specific stilului normativ, ci o serie de exprimări improprii unui instrument de prezentare și motivare, uneori incorecte din punct de vedere logic”.

Or, prevederile legale neclare și lipsite de transparență pot fi corectate de legiuitor prin evenimente legislative specifice, precum completarea sau modificarea normei respective, nicidecum pe calea abrogării, care are caracter definitiv. În acest sens, apreciem că măsura aleasă de legiuitor apare, mai degrabă, ca o sancțiune aplicată beneficiarilor pensiilor de serviciu, doar pentru că, în prezent, în fondul activ legislativ s-a constatat „lipsa unor prevederi clare, obiective și transparente”.

Inexistența unor argumente rezonabile și proporționale care să reprezinte o contrapondere puternică la motivația care a stat la baza acordării indemnizațiilor/pensiilor de serviciu determină neconstituționalitate eliminării indemnizațiilor/pensiilor pentru anumite categorii de beneficiari ai pensiilor necontributive enumerate în ipoteza normei juridice: deputați și senatori; personal de auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice; funcționarii publici parlamentari; membrii corpului diplomatic și consular al României; personalul aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă; auditorii externi; persoanele care au avut calitatea de șef al statului român; primarii, viceprimarii, președinții și vicepreședinții consiliilor județene.

Nerespectarea interdicției eliminării pensiilor speciale pentru anumite categorii profesionale în considerarea statutului constituțional al acestora, având drept consecință nerespectarea Deciziilor nr. 1094/2008, nr. 873/2010, nr. 1.283/2011, nr. 297/2012, nr. 22/2016 și nr. 262/2016.

✓ În legătură cu pensiile de serviciu ale judecătorilor, procurorilor și judecătorilor, respectiv magistraților-asistenți, din cadrul Curții Constituționale, după cum am arătat mai sus, legiuitorul a încercat și în trecut să le elimine, ocazie cu care

instanța de contencios constituțional a stabilit, în **Decizia nr. 873/2010**, că „*obiecția de neconstituționalitate a legii criticate, raportată la principiul independenței justiției, este întemeiată și, prin urmare, Curtea constată că dispozițiile art. 1 lit. c) din Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor - prin care se elimină «pensiile de serviciu ale judecătorilor, procurorilor și judecătorilor, respectiv magistraților asistenți ai Curții Constituționale»- sunt neconstituționale*”.

Prin această decizie, instanța de contencios constituțional a **stabilit că statutul constituțional al magistraților - statut dezvoltat prin lege organică și care cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestor profesii - impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzut de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală.**

Astfel, Curtea Constituțională a constatat, printre altele că, dispozițiile cap. II din Legea nr. 303/2004 stabilesc o serie de incompatibilități și interdicții pentru judecători, cum ar fi: interzicerea desfășurării de activități comerciale, de activități de arbitraj în litigii civile, comerciale sau de altă natură, interzicerea dobândirii calității de asociat sau de membru în organele de conducere, administrare sau control la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome, a calității de membru al unui grup de interes economic; nu pot face parte din partide sau formațiuni politice și nici să desfășoare sau să participe la activități cu caracter politic; sunt obligați ca în exercitarea atribuțiilor să se abțină de la exprimarea sau manifestarea, în orice mod, a convingerilor lor politice; nu își pot exprima public opinia cu privire la procese aflate în curs de desfășurare sau asupra unor cauze cu care a fost sesizat parchetul; nu pot să dea consultații scrise sau verbale în probleme litigioase, chiar dacă procesele respective sunt pe rolul altor instanțe sau parchete decât acelea în cadrul cărora își exercită funcția și nu pot îndeplini orice altă activitate care, potrivit legii, se realizează de avocat etc.

La nivel infraconstituțional, statutul magistraților este reglementat prin Legea nr. 303/2004, potrivit căreia judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali, procurorii numiți de Președintele României se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii, iar magistrații-asistenți se bucură de stabilitate.

✓ În ceea ce privește **statutul judecătorilor constituționali**, potrivit art. 143 din Constituție, pentru a ocupa funcția de judecător constituțional, o persoană trebuie să

îndeplinească anumite condiții de numire, respectiv pregătire juridică superioară, cel puțin 18 ani vechime în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior și înaltă competență profesională.

În conformitate cu dispozițiile constituționale cuprinse în art. 142 și art. 143, judecătorii Curții Constituționale sunt numiți de Camera Deputaților, de Senat și de Președintele României. Stipularea în Constituție a procedurii de desemnare a judecătorilor constituționali constituie o garanție a independenței acestora și a exercitării cu imparțialitate a atribuțiilor ce le revin conform Legii fundamentale. Această funcție este una de rang înalt în cadrul autorităților statului, rolul său fundamental derivând din competențele care revin Curții Constituționale, unica autoritate de jurisdicție constituțională în România, menită să garanteze supremația Constituției. În esență, mandatul judecătorilor constituționali are următoarele *particularități*: este un mandat de drept constituțional, deoarece este reglementat prin Constituție [art.142 alin.(2) teza întâi]; dobândirea, exercitarea și încetarea mandatului se realizează în condițiile prevăzute de Constituție și de Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale; este un mandat exercitat în cadrul unei autorități jurisdicționale; este unic, neputând fi reînnoit sau prelungit [art.142 alin.(2) teza a doua din Constituție]; pe durata exercitării mandatului, judecătorul constituțional este inamovibil, se bucură de imunitate și este incompatibil cu oricare altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul juridic superior (art.61 din Legea nr.47/1992). Toate aceste trăsături definesc regimul juridic al mandatului judecătorului constituțional ca fiind un regim constituțional, Legea fundamentală instituind garanțiile privind exercitarea acestuia.

În exercitarea mandatului său, *judecătorul constituțional exercită competențe jurisdicționale supuse regulilor care guvernează un proces echitabil*. Potrivit art.144 și 145 din Constituție, „*Funcția de judecător al Curții Constituționale este incompatibilă cu oricare altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul juridic superior*”, iar „*Judecătorii Curții Constituționale sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia.*” Factorii ce asigură independența și imparțialitatea acestui organ de jurisdicție îi constituie modul de desemnare a membrilor săi, durata mandatului și inamovibilitatea membrilor în cursul exercitării acestuia, precum și existența unei protecții adecvate împotriva presiunilor exterioare.

Cu privire la **pensia de serviciu**, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că aceasta se acordă unor categorii socioprofesionale supuse unui

statut special, respectiv persoanelor care în virtutea profesiei, meseriei, ocupației sau calificării își formează o carieră profesională în acel domeniu de activitate și sunt nevoite să se supună unor exigențe inerente carierei profesionale asumate atât pe plan profesional, cât și personal (**Decizia nr. 22/2016**).

În considerarea situației specifice a unor categorii socio-profesionale, legiuitorul poate institui tratamente juridice diferențiate atât prin condiții și criterii de acordare derogatorii, cât și printr-un mod de calcul și quantum diferite ale pensiilor (**Deciziile Curții Constituționale nr.684/2005, nr.455/2006, și nr. Decizia nr.119/2007.**)

Jurisprudența Curții Constituționale în materie a statuat că aceasta a fost instituită în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în magistratură. Conform reglementărilor legale, pensia de serviciu se acordă la împlinirea vârstei de pensionare numai magistraților care, în privința totalului vechimii lor în muncă, îndeplinesc condiția de a fi lucrat un anumit număr de ani numai în magistratură. Instituirea pensiei de serviciu pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutului special căruia trebuie să i se supună magistrații. Astfel, acest statut special stabilit de Parlament prin lege este mult mai sever, mai restrictiv, impunând magistraților obligații și interdicții pe care celelalte categorii de asigurați nu le au. Într-adevăr, acestora le sunt interzise activități ce le-ar putea aduce venituri suplimentare, care să le asigure posibilitatea efectivă de a-și crea o situație materială de natură să le ofere după pensionare menținerea unui nivel de viață cât mai apropiat de cel avut în timpul activității (Decizia Curții Constituționale nr. 20/2000).

✓ Referitor la situația *consilierilor de conturi*, prin **Deciziile nr. 873/2010 și nr. 1.283/2011** Curtea Constituțională a constatat că **eliminarea pensiei de serviciu a judecătorilor, procurorilor și judecătorilor, respectiv magistraților-asistenți și Curții Constituționale este neconstituțională, întrucât încalcă principiul independenței justiției, prevăzut de art. 124 din Constituție**. Curtea a stabilit că "*statutul constituțional al magistraților - statut dezvoltat prin lege organică și care cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestor profesii - impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzut de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală*".

În aceste condiții, instanța de contencios constituțional, prin Decizia nr. 1.283/2011, *a analizat dacă personalul Curții de Conturi urmează să beneficieze de același tratament juridic, respectiv dacă statutul acestuia reclamă un tratament juridic identic cu cel al magistraților în privința pensiei de serviciu.*

În primul rând, Curtea Constituțională a reținut că noțiunea de "personal al Curții de Conturi" a fost analizată explicit de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010; astfel, în redactarea Legii nr. 94/1992, reprezintă personal al Curții de Conturi atât consilierii de conturi, auditorii publici externi, personalul de specialitate al Curții, cât și ceilalți angajați ai acestei instituții, indiferent de statutul lor socioprofesional, deși consilierii de conturi au atât o altă reglementare constituțională și legală, cât și un statut juridic diferit în raport cu celelalte categorii de personal existente la nivelul Curții de Conturi.

În al doilea rând, prin decizia menționată, în privința pensiei de serviciu, Curtea Constituțională a reținut că *nu avea competența de a face nicio deosebire în cadrul personalului Curții de Conturi atât timp cât personalul la care se asimila în final regimul lor juridic - magistrații - înceta să mai beneficieze de pensie de serviciu.*

În al treilea rând, Curtea a constatat că, după adoptarea Deciziei nr. 873 din 25 iunie 2010, din punct de vedere constituțional, *s-a deschis posibilitatea de a aprecia dacă există o similitudine între statutul constituțional și legal al magistraților și cel al altor categorii socioprofesionale, fapt ce le-ar îndritui pe acestea din urmă sau unele dintre acestea la încasarea unei pensii de serviciu similar magistraților.*

În al patrulea rând, prin Decizia nr. 1.283 din 29 septembrie 2011, Curtea Constituțională a statuat că: *"Consilierii de conturi au atât o altă reglementare constituțională și legală, cât și un statut juridic diferit în raport cu celelalte categorii de personal existente la nivelul Curții de Conturi."* Pornind de la acest ultim aspect, Curtea Constituțională a constatat că, de principiu, considerentele care au fundamentat Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010 se aplică, în mod corespunzător, și consilierilor de conturi.

De asemenea, prin Decizia nr. 1.094/2008, Curtea Constituțională a reținut că *membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe toată durata acestuia; sunt supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecători; nu pot face parte din partidele politice sau să desfășoare activități publice cu caracter politic; le este interzisă exercitarea, direct sau indirect, a activităților de comerț, participarea la administrarea ori conducerea unor societăți comerciale sau civile și nu pot*

fi experți ori arbitri desemnați într-un arbitraj. Totodată, Curtea Constituțională a constatat că și consilierii de conturi au incompatibilitățile prevăzute pentru judecători la art. 125 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia "Funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior".

Așadar, Curtea Constituțională a constatat că asimilarea consilierilor de conturi, sub aspectul incompatibilităților, cu magistrații este realizată printr-o normă de rang constituțional. În consecință, s-a reținut că *statutul consilierilor de conturi reclamă același tratament cu cel al judecătorilor sub aspectul modului de stabilire a cuantumului pensiei, dar nu și sub cel al condițiilor necesare a fi întrunite pentru a se putea emite decizia de pensionare, legiuitorul fiind liber să stabilească atât criteriile, cât și condițiile de pensionare. Însă legiuitorul nu are nicio marjă de apreciere în privința modului de stabilire a cuantumului pensiei consilierilor de conturi, mod care trebuie să fie identic cu cel aplicabil judecătorilor.*

Ținând seama de faptul că nerespectarea formelor și a procedurilor de elaborare și adoptare a unei legi, stabilite prin Constituție are drept consecință neconstituționalitatea extrinsecă a actului normativ astfel adoptat, apreciem că argumentele expuse sunt de natură a atrage neconstituționalitatea **Legii privind abrogarea unor prevederi referitoare la pensiile de serviciu și indemnizațiile pentru limită de vârstă, precum și pentru reglementarea unor măsuri în domeniul pensiilor ocupaționale (Pl-x nr. 292/2019).**

Pe cale de consecință, întrucât adoptarea legii, ca parte a procesului legislativ, vizează votul final exercitat de către Parlament asupra ansamblului legii, iar procesul legislativ care a condus la adoptarea legii analizate nu a respectat exigențele constituționale, **întreaga lege este lovită de vicii de neconstituționalitate extrinsecă, fiind încălcate, așadar, prevederile art. 65 alin. (2) lit. j) și art. 147 alin. (4) din Constituție.**

Avocatul Poporului,

Renate WEBER